DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Szombat 1927 április 23.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA 12 FILLÉR.

Kiadó: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/1 évre 36 Pengő, 1/2 évre 18 Pengő, 1/4 évre 9 Pengő, 1 hóra 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen, XXV. évf. 91. szám.

Beethoven

Közéletünk előkelőségei és a magyar interpretáló zeneművészet reprezentánsai magas vendéget hoznak ma Debrecen közönségének. Ez a vendég életében sohasem lépte át e város kapuját s Magyarországon is csak annyit tartózkodott, amennyire egy heves szerelem s később mély barátság szálai épen kényszeritették. Mégis, amikor Beethoven géniuszának fogadtatására készülünk, eszünkbe sem jut a stereotip gondolat: magyar vonatkozásokat keresni az alkalom diszitésére s akaratlanul is elháritjuk magunktól a nemes Brunschwick grófnő szerepének kényelmes kiaknázási lehetőségeit: bennünket nem a géniusz martonvásári vonatkozásai s nem főképen az „István király" nyitány elemei érdekelnek. Amiképen a francia jubileumi kultusz sem keresett francia vonatkozásokat Beethoven emlékének felidézése alkalmával s legfeljebb, ha a XIX. század kezdetebeli hősi francia Beethoven-rajongók, a szimfóniaterjesztő hornista hivő, meg a fáradhatatlan Schindler előtt hajtotta meg pillanatra az elismerő köszönet zászlóját. De csak egy pillanatra! És a zenétlen Anglia, multak kulturáján büszkélkedő Itália, a kulturnemzetek mind: a Missa Solemnis, Apassionata s a Szimfóniák költőjét ünneplik nemzetközi egyetértésben, az *emberi* géniuszt.

Tul esztétikai értékelésen és tul a hiu vitán, hogy Beethoven formai fejlettsége klasszikusnak tekintendő-e, vagy véresen forradalmi probléma-e ma is, — bennünket a ma esti Beethoven emlékünnep alkalmával egyetlen párhuzam megvilágitása vonz. Ma, amikor ezren és ezren gyujtjuk fel magunkban a meghatott emlékezés mécseit, azokra gondolunk akik száz esztendő előtt laktak e földön s mégcsak az emberi szolidaritás, az együttérzés világosságát sem ismerték. Mit varunk a Beethoven géniuszától? Nagy-nagy zeneértő tömegek nevelését, kiépitését az emberi lélek legértékesebb anyagának: a nemzeteket összekapcsoló s ellentéteket eloszlató zenei ösztönnek, egy *uj, általános világnyelvet*. Száz esztendővel ezelőtt egy kis, párszáz főnyi arisztokrata társaság ápolta a géniusz kultuszát. Három-négy fő ur összeállott és felfedezték a világ számára Beethovent. A történelem talán megemliti majd X herceg és Y gróf nevét, akik Beethoven valamelyik szimfóniájának kiadását lehetővé tették, talán elfelejti e nemes urak szerepét feljegyezni. Hiszen olyan mindegy, X grófnak, vagy Y hercegnek hivták-e száz év előtt azokat, akiket *ma* zeneértő közönség név alatt jegyez fel a krónikás. A lényeg, az örök cél: a géniusznak tömegre van szüksége, hogy abból kisarjadva, kalászait visszabocsássa termékenyiteni.

Akik ma mély áhitattal fogunk elmerülni az emberi szolidaritás akkordjainak élvezésébe, eszünkbe kell jusson: ez a nagy kultusza Beethoven géniuszának egy nagy, pozitiv kötelesség parancsát rójja reánk: megcsinálni az igazi világnyelvet és bevezetni az általános, kötelező zeneoktatást a magyar, német, francia és latin nyelvek tanitása mellett.

Ha ezt a parancsot megértjük, hivatott és hivatlan őrei a kulturának, felelős és felelőtlen részesei a nagy szolidaritás eszméjének: nem hiába látogatott lesz közénk Ludwig von Beethoven géniusza. És uj erővel és uj tartalommal fog felharsanni kétszáz esztendő mulva az uj, nagy zenei amphitheatrumban ötszázezer magyar hallgató előtt a Kilencedik Szimfónia.

F. Á.

1261 földigénylő közül 340 jogosultságát állapitották meg

Megirta a Debreceni Független Ujság, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróság elrendelte a debreceni földhözjuttatottak között a megitélt földterületek kiosztását. E hét elején a mérnöki bizottság meg is érkezett Debrecenbe, hogy a megváltás alá kerülő területeket megtekintse és felmérje és a kiosztást előkészitse. Azt is megirtuk, hogy e hó 19-én a városházán megelőző tárgyalás volt, amelyen a mindkét oldalon érdekeltek, vagy azok szakértői és jogi képviselői vettek részt. Ezen a tárgyaláson megtekintették a helyszinrajzokat és megállapitották az igényjogosultságot is.

Azok ugyanis, akik az előzetes költséget nem fizették le, elestek igényjogosultságuktól és ezek részére a megitélt földterületet a mérnöki bizottság már ki sem jelöli

és az igy visszamardt földterületek a tulajdonosnak szabad rendelkezésére jutnak vissza.

A megállapitás szerint az 1261 igényjogosult közül mindössze 340 tett eleget ama kötelezettségének, hogy az előzetes költségeket befizette és igy a megitélt területeket csupán ennek a 340 igényjogosultnak fogják kiosztani. Az Országos Földbirtokrendező Biróság Debrecenben összesen 2800 hold területet vett igénybe mezőgazdasági célra való kiosztás végett. A 340 igényjogosultnak pedig mindössze alig négyszáz hold terület jut és igy

több mint 2400 katasztrális hold igénybe vett terület mentesül a megváltás alól.

Azonban a valóságban valószinüen még ennél is nagyobb terület marad vissza a tulajdonosoknak, mert a 340 ember közül is, akik az előzetes költséget befizették, nagyon sokan nem fogják megfizetni a vételárat és igy még az ezeknek juttatott területekből is sok visszakerül a régi tulajdonosokhoz.

A tényleges birtokbaadás csak akkor következik be, ha a mérnöki bizottság a megváltott területeket be is járta

és azok fekvését és nagyságát a helyszinen a felvett helyszinrajzokkal egyezőknek találja. Akkor ismét Debrecenbe jön Vásárhelyi Béla tanácselnök, az OFB debreceni tárgyaló birája és ő adja a juttatottaknak tulajdonba a földterületeket.

Ferenc József unokája, Erzsébet főhercegnő az osztrák szocialisták egyik legjelentékenyebb választási agitátora

A vasárnapi választás eldönti a keresztényszocialisták és szocialdemokraták élethalálharcát

Vasárnap választja Ausztria uj parlamentjét és ez a választás a parlament élettartamára eldönti Ausztria sorsát. Az osztrák alkotmányos életben a nemzeti tanács csak rendkivüli alárendelt szerepet játszik. A lefontosabb kérdéseket a pártkonferenciákon döntik el, a parlament szerepe Ausztriában egyszerü szavazógéppé süllyedt le.

A mostani választás főbb problémái: vajjon sikerül-e a keresztényszocialista pártnak megszerezni az abszolut parlamenti többséget, amelytől eddig csak alig néhány szavazat választotta el. A másik probléma: sikerül-e a szociáldemokrata párt kezéből kivenni az uralmat Bécs fölött.

Kétségtelen, hogy itt élet és halálharcról van szó, a pártok elsősorban a keresztényszocialisták és a szociáldemokraták között.

Bécs, április 22.

A szociáldemokraták legujabb választási agitátornője érdekes személy, 1883 szeptember 2-án 21 ágyulövés adta kirül, hogy néhai Rudolf trónörökösnek és feleségének, Stefánia trónörökösnőnek, a jelenlegi Lónyai Elemér hercegnének leánya, a kettős monarchia hatalmas uralkodójának, I. Ferenc Józsefnek, unokája született.

A császár unokája, Windischgraetz Ottó herceg elvált felesége, ma az osztrák szociáldemokrata párt harcos katonája és buzgó választási agitátora,

aki gyakran látható a szocialisták választási gyülésein. A főhercegnő elvtárs, aki egyébként az interjuért jövő ujságirókat elutasitja, most fogadta az egyik bécsi ujság munkatársát és érdekes nyilatkozatot tett előtte arról, hogy miért lépett be a szociáldemokrata pártba. Valószinü ugyan, hogy a főhercegnő most azért tért el szokásától és azért nyilatkozott a nyilvánosság számára, hogy igy is propagandát csináljon a szociáldemokratáknak ez azonban nem változtat a tény érdekességén és ezért a következőkben közöljük a főhercegnő-elvtárs nyilatkozatát:

— Különböző utakon lehet a szocializmushoz eljutni — mondotta Erzsébet főhercegnő. — Bele lehet születni és a párthoz való tartozást igy az élettel magával együtt magára venni. Ez azok részére való, akik a szabadságban születtek és azt nem később kellett kiküzdeniük.

Nekem előbb meg kellett járnom az élet iskoláját,

tapasztalatokat kellett szereznem azoknak a köröknek életfogásáról, amelyekben házasságom után voltam kénytelen élni. Ehhez járult még nehéz küzdelmem a gyermekeim megtartásáért, elválásom után, amit főként azért vezettem, hogy az én szellememben nevelhessem fel őket. Ez az ügy — sajnos — elég sokáig foglalkoztatta a nyilvánosságot. Ugy látszott, hogy

az összes erők összefogtak ellenem, amikor onnan érkezett segitség, ahonnan legkevésbé vártam: a szociáldemokráciától.

Mi voltam akkor? Ha személy szerint szakitottam is a multtal, a szociáldemokrácia számára mégis csak a legyőzött régi rendszer számos reprezentánsainak egyikét jelentettem. A szociáldemokraták azonban közbeléptek értem, segitettek és megszerezték számomra a legszebb jogomat: az anya jogát. És az aggodalomnak és küzdelemnek abban a zürzavarában, amelyben akkor éltem, ez nem volt a legjelentéktelenebb tapasztalat, hogy tudniillik,

ha egy asszonyt megbántanak jogaiban, egy anyát érzelmeiben, akkor a szociáldemokrácia áll az oldalára.

— Olyan nő vagyok, aki szeret tovább gondolkodni. Hol lennénk mi asszonyok, mondottam magamban, ha nem lennének meg az uj republikánus vivmányok?! Az én élményem talán más változatokban sok nő, talán az összes asszonyok élménye. Minden asszonynak, minden anyának küzdenie kell otthon és a külvilágban egyaránt. Mivel segitik a többi világnézetek az asszonyokat ebben a harcban? Vigasztalással, intésekkel és a lemondás eszközeivel. Egyedül a szociáldemokraták segitettek az asszonyoknak tettek-

kel és mégis gyakran éppen az asszonyok részéről nem találnak megértésre. Amit például Bécs városa cselekedett az utolsó években az asszonyokért és a gyermekekért, már annak magának

minden gondolkodó asszonyt közelebb kellene hoznia a szocialista városházához.

Szilárd meggyőződésem, — fejezte be nyilatkozatát Erzsébet főhercegnő, — hogy a jövő a szocializmusé és ezért éppen oly feszült érdeklődéssel várom az április 24-iki választások eredményét, mint bármely más elvtársam.

Zavaros a kinai helyzet

London, április 22.

Csang-Kai-Csek tábornok pozíciója lényegesen megerősödött és ugy a nankingi Kuo-Ming-Tang párt ismertebb tagjai, mint az intelligencia és a középosztály nyiltan az ő oldalán állnak. Hiba lenne azonban azt hinni, hogy a kommunista hatalom evvel teljesen megtört.

Csang-Kai-Csek uj kormánya Nankingban teljesen elnyomta a hankaui kormányt.

Csang-Kai-Csek elbocsátotta Borodint valamennyi munkatársával és három kommunista miniszterrel egyetemben,

Csang-Kai-Csek legközelebbi célja az, hogy a hatalmakat megengesztelje, a kommunistákat eltávolitsa és Csang-Cso-Lin fenyegető előretörését elháritsa. Csang-Cso-Lin csapatai már elérték Hankau határát, ahol a déli csapatok főhadserege áll velük szemben. A nacionalisták kijelentik, hogy

Csang-Cso-Lin sulyos pénzszükében szenved és hadseregében belső torzsalkodások dulnak

A Daily Mail pekingi levelezője szerin annak ellenére, hogy Csang-Cso-Lin kijelentette, hogy egész Észak-Kinát uralja, az a vélemény, hogy több csapatra lenne szüksége az egyes seregek közti kapcsolat fentartására. Ha a kantoniak elfoglalják Tiencsint, akkor Peking teljesen el van vágva a többi tartománytól.

Az a három kommunista miniszniszter, akit az uj nemzeti kormány elbocsátott: pénzügyi, igazságügyi és közlekedésügyi tárcát töltött be. Az uj kormány azt ajánlotta a többi miniszternek, hogy tisztázzák álláspontjukat.

Ha a kommunizmus ellenségeinek vallják magukat, akkor az uj kormány megtarthatja őket, ellenkező esetben másokat állitanak helyükbe.

Időközben Nankingban végrehajtó bizottság alakult, amelynek szerepköre fontosabb, mint a minisztériumé. Kijelentették, hogy ha a hankaui hatóságok hozzájárulnak a nankingi ellenőrzéshez, akkor Csang-Kai-Csek kisérletet fog tenni arra, hogy barátságos módon orvosolja a szakitást. Ha azonban ellenállást mutatnának akkor megfelelő rendszabályokat alkalmazna. Azt hiszik, hogy

a hatalmak a nankingi kormánynak is átnyujtják jegyzékeiket,

miután Nankingban most de facto kormány uralkodik. A nacionalista főhadiszálláson azt mondják, hogy a kormány minden követelésnek nyomban eleget fog tenni, miután kerüli azt — legalább is a mostani időpontban, — hogy a hatalmakkal bárminő nehezséget kockáztasson meg.

Jelentékeny dijmérséklésekkel igyekeznek fellenditeni a fiumei kikötő forgalmát

A fiumei kikötő kérdésében most folynak a kereskedelemügyi minisztériumban az előkészitési tárgyalások. A jövő hét elején indul el az a delegáció, amely teljes felhatalmazással fogja a Fiuméra vonatkozó összes tárgyalásokat lefolytatni. Amint ezek a megbeszélések befejeződnek, nyomban kezdetét veszik Rómában azok a gazdaságpolitikai és közlekedésügyi konferenciák is, amelyeknek határidejét junius első napjaiban állapitották meg.

Megbizható információnk van arra nézve is, hogy a szerb-horvát-szlovén kereskedelemügyi miniszter már utasitást adott a szerb államvasutak vezetőségének arra nézve, hogy

a fiumei kikötőbe irányuló minden néven nevezendő szállitmány tarifájának mérsékelt megállapitása tárgyában léphjen érintkezésbe a magyar államvasutakkal

A legnagyobb jelentőséget azonban annak a rendelkezésnek kell tulajdonitanunk, amellyel

az olasz kormány elrendelte az általa szubvencionált összes hajóvállalatoknak, hogy az Észak- és Dél-Amerika, valamint a Földközi-tengerre idányuló összes teherjáratait julius 1-től ugy állapitsák meg, hogy ezek fiumében kikössenek.

Ez az intézkedés mindennél jobban bizonyitja az olasz kormánynak azt a szándékát, hogy a velünk kötendő gazdasági megállapodást a jövőben állandóan mélyiteni akarja. Hiszen egészen biztosra vehető, hogy az első időkben a Fiumében való kikötés a hajóstársaságok részére nem fog tulságos nagy üzletet jelenteni, amennyiben még jó ideig Trieszt és Hamburg marad a magyar áruk egy részének kirakási állomása.

Hogy azonban ez is mielőbb szünjék, arra nézve — megbizható értesülésünk szerint — a Fumében feladott, vagy

Fiumába irányitott tengeri szállitmányoknál további intézkedésig 40—50 százalékos dijmérsékléseket fognak biztositani,

aminek az a célja, hogy a fiumei forgalmat minél jobban fellenditsék.

Az előzetes megállapodások szerint Magyarország Fiumében magyar királyi fővámhivatalt fog felállitani.

Utoljára a kartellekről

A Debreceni Független Ujság ápr. 21-iki számában közölt „Még egyszer a kartellekről" cimü cikkemre vonatkozólag viszonválaszt jelentetett meg a tegnapi számban dr. Diczig Alajos. Hogy cikkem hangszerelését kifogásolja, arra nincsen mit válaszolni. A tisztes meggyőződés és jómodor korlátain belül suhoghat és szurhat a fleurette, sőt nem tudom alantasabbnak vélni még dr. Diczig ur öles lenditésü kézkezi pallosának hatvágásait sem. Ami pedig a „nyitott sisakrostélyt" illeti, ez a fordulat nyilván a vélemény kertelés nélküli bevallására és maradéktalan állásfoglalására vonatkozik, de semmiesetre sem követeli a személyes kiállást. Itt nem két személy eszmecseréjéről van szó, hanem — legalább is a magam részéről, ki szerény személytelenségben kivánom meggyőződésemet szolgálni — merőben elvi vitáról.

Mert elvi ellentétek feltétlenül voltak kettőnk irásában. És ha már nincsenek, ugy ezért valóban köszönet jár dr. Diczig Alajosnak, ki a husvéti cikkében meghatározni kifelejtett lényeget tegnap precizirozta. Igenis szükséges a kartellkérdés szabályozása. Még hozzáfüzöm: sürgős és erélyes ütemben. Mert bár cikkemből kiszakitott részletekbe félreértéseket ügyeskednék bele dr. Diczig válasza, ismételten legnyomatékosabban hangsulyozom, hogy

a gyermekkorát élő magyar gyáriparnak nem a nagybankok haszonpolitikájában kell keresni létjogosultságát, hanem a rentabilis mértéke csak a fogyasztók legjobb és legelőnyösebb kiszolgálása lehet.

A magyar állam nem azért áldozott és áldoz sulyos milliárdokat az adófizetők verejtéke árán a magyar gyáripar fejlesztésére, hogy egyes nagymunkáltatók zsebét megtöltse, hanem az ország gazdasági mérlegének félrebillenését kell a nagyiparnak megakadályoznia. A mezőgazdasági termelésnek trianoni határok közé szoritása feltétlenül fokozottabb tevékenységre predesztinálja az ipart, mert az őstermelés megnyirbálásából eredő sulyos nemzetgazdasági értékveszteségeket is az ipar és kereskedelemnek kell pótolnia, mint a termelés és forgalom területi terjedelemhez nem kötött faktorainak. Igy a gazdasági erőforrások utánpótlására vitathatalanul célszerü a fokozott iparfejlesztés politikája, csak mikor egyrészről védővámok bénitják a behozatal megnehezitésével a fogyasztóközönség ellátásának versenyét, a kormánynak és törvényhozásnak másrészről elemi kötelessége arról gondoskodni, hogy a magas célok árnyékában mindenütt meglapuló egyéni haszonlesés a dolgozó polgárok mindennapi megélhetését ne fojtogathassa.

Nem vitattam egyébként, hogy a kartelleknek bizonyos határokon belül és adott mértékig van létjogosultságuk. A mértéket valóban legszebb dolog volna a kölcsönös megértés és utján megtalálni. A kereskedelem részéről nem is igen hiányzik az eziránt való érzék, azonban

a kartellérdekeltségek a bölcs mérsékletnek eleddig nem adták jelét.

Itt kell rátérnem a végezetül a kereskedelmi és iparkamara állitólag még el sem foglalt álláspontjára, mely nem lehet más, mint hogy

a kamara, mint egyetemes érdekképviselet, hozza össze az illetékes minisztériumok bevonásával zöld asztalnál az ellentétes feleket,

igyekezzék a köz érdekében érveléssel, adatokkal mérséklöleg hatni a kartellmozgalom elfajulására és szolgáljon alapos megfontolásával ebben a kérdésben is leghivatottabb tanácsadó szervként a kormányzat előtt.

Nem lehet hivatásom a kamarának ebből folyó emelkedett szemszögét magamnak vindikálnom. De a dr. Diczig cikkének irányvonalai sem vezették tekintetemet ehhez a nézőponthoz. Lehet, hogy csak a megiráson mulott, a hangsulyozás bizonytalanságán, de szükségesnek tartottam az igy kikényszerült ellenvéleményt annál félremagyarázhatatlanabbul kifejteni. És örvendek, hogy bár nagyrabecsült „ellenfelem" eredeti felfogását nem tudtam osztani, az én intencióim helyességét — érdemben — ő is elismerte.

Ebben a vonatkozásban a kartellkérdésről talán nagyon is eleg már és okkal irhattam cikkem fejére, hogy „utoljára". De további vitára a jó ügyért mindig örömmel készen.

(p)

Az első debreceni Beethoven-ünnepély

A ma szombat esti első Beethoven ünnepély iránt városszerte rendkivüli az érdeklődés. Sokan vették meg az Országos Bizottság Beethoven albumát, mely Beethoven magyarországi tartózkodásairól szól. Az emlékkönyv külön megemliti a debreceni Beethoven ünnepeket, melyek messze felülmulják a többi vidéki város hasonló hangversenyeit.

Gróf *Klebelsberg* Kunó kultuszminiszter értesitette a debreceni Beethoven bizottságot, hogy a szombati minisztertanács miatt aligha vehet részt a debreceni Beethoven ünnepen. Amennyiben a 6 órás gyorssal nem tudna megérkezni, képviseletével Radnai Miklóst, az állami Opera igazgatóját bizta meg, aki az ünnepi beszédet tartja.

A városi tanács ünnepélyesen fogadja az európai nevü müvészeket, akiket dr. Csürös Ferenc kultúrtanácsnok üdvözöl a város nevében az állomáson.

A hangverseny pontosan kezdődik s már az illusztris előadókra tekintettel is kéri a rendezőség a közönséget, hogy kellő időben foglalja el helyét. Régi rossz szokás, sajnos, nálunk, hogy a közönség fél 9 tájban kezd gyülekezni.

Hangverseny után a fővárosi

BORSALINO kalap
28.— pengő
FEKETÉNÉL.

Hölgyek jelszava: csipkét csak Binéthnél, Hatvan-u. 1. vásárolunk, mert legolcsóbb és legnagyobb választékkal rendelkezik.

RAMMINGER hölgyfodrász
Varga utca 1.
Henné hajfestő specialista.
Diploma Páris 1926.

Tavaszi cipőujdonságok
megérkeztek
NEUMANN MIKSA
Piac-utca 41.

KALAPOK,
fehérnemüek és nyakkendők legolcsóbban
FRIEDMANN uridivat üzletében
Piac-utca 10.

vendégek tiszteletére a Zenekedvelők Köre az Arany Bika kistermében társas összejövetelt rendez, melyre szivesen látja a város zenekedvelő társadalmát. Jelentkezéseket a zeneiskolában fogadnak el.

Bonyodalom egy megmérgezett kutya körül

Gálócsy István volt debreceni rendőrségi detektivnek a kutyáját 1923-ban megmérgezték. A detektivnek a gyanuja a szomszédjára, *Mózes* Imre máv. fűtőre irányult, aki ellen a nyomozást is megindították. A nyomozás lefolytatásával két detektiv, Bari János és Szilassy Imre volt megbizva.

A gyanu nem nyert igazolást, de a vizsgálat megszüntetése után a fűtő feljelentette a két detektivet, mert azok — állitása szerint — tiltakozása ellenére házkutatást tartottak a lakásán és amikor a rendőrségen a detektivszobában kihallgatták, meg is ütötték. A biróság elitélte a detektiveket hivatalos hatalommal való visszaélés és könnyü testi sértés vétsége miatt.

Az itélet jogerős is lett a két detektiv azonban ujrafelvételt kért az ügyben és sikerült nekik a pénteki tárgyalásra a Serly-tanács elé olyan bizonyitékokat terjeszteni, melyeknek alapján a biróság felmentette a vád alól a két detektivet. A felmentő itélet jogerős.

Hadirokkantak megszálltak egy román miniszteriumot

Bukarest, április 22. A hét elején mintegy 300 tagu hadirokkant és hadiözvegy küldöttség érkezett Bukarestbe karácsonyi segélye ügyében. A küldöttséget a munkaügyi minisztériumba utasitották. Tegnap ment el a deputáció e miniszteriumba. Még 12 órakor sem bocsátották kihallgatásra a küldöttséget, amelynek tagjai türelmüket elveszitve, elbarrikádozták magukat a minisztérium udvarán, amelynek kapuit bezárták és kijelentették, hogy addig nem távoznak, amig kivánságaiknak eleget nem tesznek.

A hadirokkantak lecsillapitására irányuló minden kisérlet hiábavaló volt. A miniszteriumban látva, hogy a hadirokkantak nem akarjak abbahagyni a tüntetést, a rendőrségre telefonáltak, ahonnan egy szakasz csendőrt vezényeltek ki. A csendőrség megjelenésére a tüntetők alábbhagytak a zajongással. A tüntetés végeredményben azzal a megállapodással ért véget, hogy minden egyes hadirokkant 200 leit kap husvéti ajándékul.

Selyemszőrű kalapok
12.— pengő
FEKETÉNÉL.

Jó minőségű
GYAPJUSZÖVETET
csak
FELDHEIM DEZSŐNÉL
vásároljunk
Vármegyeházzal szemben.

Divat Poulower, kabát, Lemberjach
Márton Gyula és fia
Főtér 25.

Tiz évi szabadság után ujból a börtönbe került egy derecskei földmüves, akit még a háboru alatt itéltek el katonaszökevénységért

A háboru utolsó évében a theresienstadti haditörvényszék Herz József 21 éves derecskei születésü közhonvédet szökés büntette miatt golyó általi halálra itélte. később megkegyelmeztek neki és 20 esztendei sulyos börtönbüntetésre változtatták a halálos itéletet. És Herz József ott maradt a theresienstadti börtönben.

1918 októberében a forradalom kinyitotta a börtönajtókat, Herz József kiszabadult és hazament dolgozni.

Azóta otthon dolgozott és aszszonyt is vitt a házhoz.

Néhány nap előtt csendőrök jöttek érte és bevitték Szegedre, ahol tudtára adták, hogy

a forradalom idején jogtalanul bocsátották szabadon és most le kell töltenie a 20 évi börtönbüntetését.

minden hónap első vasárnapján bőjttel, magánzárkával és kemény fekhellyel sulyosbitva, hogy emlékezzen szökése napjára!

A 32 esztendős közvitéz kegyelmi kérvényt irt, amelyben elmondja, hogy az olasz fronton harcolt, vitézségi érmet szerzett és nem rossz szándékból szökött meg, csa kegy kicsit haza akart menni látogatóba.

Engedjék el büntetését, hisz most már béke van.

Herz Józseftől okmányokat is kértek arról, hogy kitüntetést kapott; az okmányok azonban a forradalomban elvesztek. Most lázas izgalommal várja Herz József, vajjon kedvezően vagy kedvezőtlenül intézik-e el kegyelmi kérvényét.

Öngyilkos lett a rossz gazdasági helyzet miatt egy ismert debreceni kereskedő

Pénteken hajnalban *Friedmann* Ignác 63 éves volt debreceni nagykereskedő Varga utca 16. szám alatt lévő lakasán felakasztotta magát és mire a családja észrevette, már meghalt. Friedmann Ignácot nagyon sokan ismerték Debrecenben, mint komoly üzletembert, akinek a Piac uccán nagy forgalmu üzlete volt.

A nehéz gazdasági viszonyokat azonban nem birta ki megrázkódtatás nélkül és kénytelen volt kényszeregyezséget kérni s terhes kölcsönöket igénybe venni. A tekintélyes kereskedő kedvezőtlen anyagi helyzetbe jutva, eladta a Piac uccai üzletét és a Király uccán vásárolt egy kis üzletecskét, de itt sem váltak be a számitásai. Friedmann Ignácot nagyon elkeseritette rossz sorsa és sokat panaszkodott családjának. Különösen azt emlegette, hogy a szerencsétlen üzleti vállalkozások következményeként fizetendő összegek előteremtése ad neki sok gondot és annyira kimeriti, hogy aludni sem tud. Az amugy is beteges ember idegeit felőrölték a gondok és csak igy magyarázható meg, hogy a volt nagykereskedő elszánta magát az öngyilkosságra.

Friedmann Ignác egy zárt levelet hagyott hátra, melynek boritékjára ráirta, hogy a levél a főkapitány kezébe adandó. A levélben részletesen leirta, hogy miért lett öngyilkos és kinek tulajdonitja azoknak a körülményeknek a felidézését, melyek a halálba hajszolták.

Friedmann Ignác tragikus halála nagy megdöbbenést keltett Debrecen kereskedőinek körében, akik az öngyilkossá lett kereskedő családja iránt osztatlanul mély részvéttel vannak.

Borosnyay Kató megdöbbentő tragédiája a debreceni járásbiróság előtt

Hét év után Kulin Imre feljelentése nyomán ujra nyilvánosság elé került a szerencsétlen naiva sorsa

A debreceni járásbiróság egyik homályos szobájában pénteken délelőtt egy vádlott szinész elmondta a Csokonai-szinház egykori kedves naivájának, Borosnyai Katónak megdöbbentő sorsát. Nagyon sokan emlékeznek még a szép és nagytehetségü fiatal leányra, akit 1918-ban tapsviharok köszöntöttek, ha a szinpadra lépett.

A naiva egy napon elájult a lakásán és borzalmas testi és lelki szenvedések után néhány nap mulva meghalt a klinikán.

Halála mély megdöbbenést keltett a városban és már akkor különféle okokat kerestek, hogy a tragédiának magyarázatát adják. A Csokonai-szinház komikusa, *Szabó* Gyula nagyon jó viszonyban volt a szerencsétlen sorsot ért naivával és ő — mint mondja — okát tudja adni Borosnyay Kató halálának.

Szabó Gyula, aki akkoriban együtt játszott Borosnyay Katóval a debreceni szinpadon, tavaly decemberben egy nagyobb társasággal mulatott a Szinházi Bodegában. Mulatás közben előkerültek a Csokonai-szinház régi müvészeinek és müvésznőinek a fényképei, köztük a Borosnyay Katóé is. Amikor Szabó Gyula meglátta az elhunyt naiva arcképét, hirtelen indulatba jött és az asztalra csapva kiáltotta:

— Ennek a szegény leánynak a halálát Kulin Imre ügyvéd okozta!

A társaság tagjai megkérdezték, hogy mi köze dr. Kulin Imrének a naiva halálához. Szabó elmesélte a dolgot és a végén kijelentette, hogy aki egy fiatal árva uri leánnyal szemben igy járt el, az egy dzsentri gazember. A bodegában időző társaság egyik tagja, dr. Tüdős László megkérdezte, hogy szemébe mondaná-e ezt Kulinnak, mire Szabó kijelentette, hogy már mondta is és mondja is.

Kulin Imrének, aki jelenleg megszállt területen tartózkodik és nagy ügyvédi irodája van, fülébe jutott, hogy Szabó Gyula miket beszélt róla és meginditotta ellene az eljárást rágalmazás cimén.

A rágalmazási pörben a tárgyalást dr. Unger József járásbiró tartotta meg pénteken délelőtt 11 órakor.

Megjelent a tárgyaláson *Szabó* Gyula, a vádlott, a fömagánvádló képviseletében lovag *Berks* Lajos dr. ügyvéd és *Bodó* Attila védő. A tárgyalás megnyitása előtt a biró megkérdezte a felektől, hogy kivánják-e a zárt tárgyalást, mivel a tárgyalásra kerülő anyag nagyon kényes természetü. Lovag Berks kijelentette:

— Én nem tartom szükségesnek, mivel nem akarom azt a látszatot kelteni, hogy titkolózni valója van a felemnek.

A védő és a vádlott sem kivánták a zárt tárgyalás elrendelését.

A vádlott személyi adatainak felvétele után a biró megkérdi:

— Bünösnek érzi magát? — Nem. Mondtam a kijelentéseket, sajnálom és most bocsánatot is kérek érte, de akkor nagyon fel voltam háborodva.

— Igaz, hogy ön tavaly a Szinházi Bodegában december 3-án azt mondta, hogy dr. Kulin Imre egy dzsentri gazember és dr. Tüdős László kérdésére még azt is mondta: Megmondtam én már ezt a szemébe! — Igy van, mondtam, den az nem áll, hogy azt a kifejezést használtam, hogy megmondtam már a szemébe is. Nem mondtam meg, mert azóta sem láttam, én azt mondtam, hogy megmondanám a szemébe is. — Mondja el részletesen az esetet.

— Kérem volt nekünk egy nagyon kedves kolléganőnk, akit mi temettünk el itt Debrecenben. A szinház naivája volt, Borosnyay Katónak hivták, árva leány volt. A bátyja huszárszázados volt, aki a harctéren szerzett betegségébe pusztult bele, az anyja is meghalt és igy Kató árván maradt.

Szép leány volt, udvarolt neki dr. Kulin Imre és feleségül akarta venni.

Állandóan együtt voltak, Kulin a püspöki palotában lakást bérelt neki és berendezte, anyagilag is

Felhivjuk figyelmét
párisi, londoni
nyakkendő
ujdonságainkra
3 4 5 6
pengő pengő pengő pengő
Spira és Beregi

támogatta. Kató egyszer panaszolta, hogy egy hete nem látta már a vőlegényét, nem keresi fel és állandóan a Csarnokban kártyázik. Mi még vicceltünk vele, mint az már a színészek közt szokás és azt mondtuk, hogy azért nem jár már hozzá, mert mást fog feleségül venni.

Három nap mulva jön a lakásomra Kató és izgatottan mutatja az ujságot, melyben benne volt, hogy Kulin Imre dr. eljegyezte magát.

Látszott Katon, hogy nagyon bántja az elhagyás. Nem volt sokáig nálunk, hazament és odahaza, alighogy bement a lakására, elájult. Kiszállitották a klinikára, ahol abordált. Akkor már nyolc hónapos volt a magzata és azert is viselte békével, mert abban bizott, hogy Kulin feleségül fogja venni.

A szegény leány a nagy lelki fájdalomtól megőrült, agyhártyagyulladást is kapott es meghalt.

anélkül, hogy beszélni tudtunk volna vele.

— Honnan tudja, hogy Kulinnak menyasszonya volt Borosnyay Kató? — Esténként a Bikában vacsorázgattunk, ott volt Kulin, Honthy Hanna, Zilahy Pál, Püspöki Rózsi, Borosnyay Kató és én.

Kató többször mondta, hogy elhagyja a szinpadot, mert férjhez megy Kulin Imréhez. Ezt ott mondta az asztalnál és Kulin Imre sohasem cáfolta meg.

Ezt tudta mindenki akkoriban. — Miért mondta el ezt a Bodegában? — Amikor megláttam a Kató fényképét, nem tudtam magam türtöztetni és megmondtam, amit tudtam. Akkor elégtételt kértek tőlem, de én, mint színész, nem párbajozhatom. Megtagadtam az elégtételadást és azt mondtam, menjenek a járásbrióséghoz. Igy kerültem most ide. Ahogy elmondtam, ugy történt a dolog, azt mindenki tudja és mindenki beszélte is. — Dr. Tüdős Lászlónak mondta ön, hogy szemébe mondta már Kulinnak azt, hogy dzsentri gazember? — Nem azt mondtam, hanem a dr. Tüdős kérdésére kijelentettem, hogy a szemébe is mondanám.

A biró a főmagánvádló kérésére a tárgyalás további részére elrendelte a zárt tárgyalást.

és igy a kihallgatások további részéről nem adhatunk tudósitást.

Értesülésünk szerint a biró a tárgyalást elnapolta és tanukihallgatások elrendelésével a folytatólagos tárgyalást május 12-re tüzte ki.

— **A debreceni motorkerékpárosok** vasárnap délután 2 órakor a Hajdudorog melletti Szeni István gyógyfürdőhöz kirándulást rendeznek. Indulás pontban 2 órakor az Angol Kriálynő szálloda elől. Felkérik a motorkerékpárosokat, hogy a kiránduláson minél nagyobb számban vegyenek részt.

Kockás angol sapkák
3·60 pengőtől
FEKETENÉL.

LENGYEL
FEST, MOS, TISZTIT
Csapó-utca 28.

A debreceni itélőtábla pénteken tárgyalta a hamis 100 dollárosok terjesztőinek ügyét

A debreceni itélőtábla Perjessy-tanácsa pénteken délelőtt tárgyalta Grósz Farkas és Grósz Lajos zemplénagárdi fűszerkereskedők ügyét, akiket hamis 100 dollárosok forgalomba hozásával vádolt az ügyészség. A mándoki országos vásáron 1925-ben Grósz Farkas és Grósz Lajos fűszerkereskedők Szuszla Lászlóné közvetitésével egy hamis 100 dollárost adtak el Grün Dávidnak. Grün a pénzt továbbadta Stern Mózes kisvárdai kereskedőnek, akit azzal bizott meg, hogy

a 100 dollárost Munkácson váltsa be.

A munkácsi cseh bank azonban nem vette el a pénzt, mert gyanusnak találta. A nyomozás a hamis dollárosok terjesztőinek a kezrekeritésére Grün Dávid feljelentése alapján megindult. A csendőrség azonban nem tudott a terjesztők nyomára jutni.

Grün Dávid, aki a lánya hozományául szánta a 100 dollárt, maga is kutatni kezdett azok után, akiktől hozzákerült a hamis 100 dolláros.

Három hónapi kutatás után meg is lelte Szuszla Lászlónét, aki neki a 100 dollárost eladta.

Amikor Grószék megtudták, hogy keresik a hamis dollár forgalombahozóit, felkerestek Szuszla Lászlónét és megigértették vele, hogy az igazat nem fogja elmondani. Átadtak neki 100,000 koronát és igértek még 300,000 koronát abban az esetben, ha hallgatni fog. Az asszony azonban beismerő vallomást tett a csendőrök előtt és megnevezte azokat, akiktől a pénzt kapta.

A debreceni törvényszék tavaly október 20-án tárgyalta az ügyet dr. Bod Kálmán tanácselnök vezetése mellett. A biróság Grósz Farkast hamis pénz csalárd használatának büntette és hamis tanuzásra való reábirás miatt 2 évi fegyházra, 3 millió korona pénzbüntetésre és 5 évi hivatalvesztésre, Grósz Lajost hamis pénz kiadásának vétsége és hamis tanuzásra való reábirás miatt 1 évi börtönre és 500,000 korona pénzbüntetésre, Grün Dávid hamisitott pénz csalárd használata miatt 6 havi börtönre, Stern Mózest pedig hamis pénz kiadásának vétsége miatt 6 millió korona pénzbüntetésre itélte.

A törvényszék itéletét megfelebbezték és igy került az ügy a tábla elé, ahol a vádlottak védelmét dr. Aczél Jenő, dr. Fényes Jenő és dr. Lengyel Zoltán ügyvédek látták el. A per iratait dr. Koháry József táblabiró ismertette A perbeszédek után a táblai tanács meghozta az itéletet, mely szerint a tábla nem hamis pénz csalárd használatában mondotta ki bünösöknek az elitélteket, hanem hanem hamis pénz kiadásának vétségében és hamis tanuzásra való reábirás büntettében s

Grósz Farkas büntetését 1 és fél évi börtönre leszállitotta, Grósz Lajos büntetését ellenben 4 hónapi börtönre felemelte,

Grün Dávidra és Stern Mózesre vonatkozólag a törvényszék itéletét helybenhagyta a tábla.

Az itélet ellen semmiségi panaszt jelentettek be.

A sziguranca ügynökei rémitgetik a magyarságot a roman népszámlálási komediával

Kolozsvár, április 22. A görög husvét első napjára, április 24-re kitüzött országos népszámlálás igen élénken foglalkoztatja a kisebbségi sajtót, amely megállapitja, hogy a népszámlálásra tett előkészületi intézkedések a román lapok erre vonatkozó cikkei s a hivatalos nyilatkozatok teljesen igazolták azokat az aggodalmakat, hogy

a népszámlálás politikai tendenciával és raffinált fortélylyal a kisebbségek számának erőszakos leszoritását tartják szem előtt.

A magyar sajtó ma részletesen ismerteti a kisebbségi miniszternek tegnap még csak kivonatosan közölt nyilatkozatát, amely ezeket mondja:

— Végeredményben nyilvánithat minden lakos népi eredetként azt, amit akar, mert majd

ugyis a hatóság fogja mériegelni, hogy nyilatkozata megfelel-e a valóságnak.

A népszámlálás ügynöke, aki átveszi a számláló lapot, ha kétségben van a nyilatkozat valódisága felől, ugy a számlálólap szélére megjegyzést ir és majd a statisztikai hivatal fogja a dolgot megvizsgálni.

Ez a nyilatkozat erősen nyugtalanitja a magyar kisebbségi köröket, mert egyrészt azt látják belőle, hogy a kisebbségi számláló lapokat a statisztikai hivatal kioktatott számláló biztosok megjegyzései alapján tetszés szerint használhatja majd fel, a tényleges helyzet elferditésével. Igy pl.

Nagyváradon a sziguranca-ügynökök kézbesitették a számlálólapokat.

akik főleg olyan családoknál, amelyeknek neve nem tisztán magyar hangzásu, a nemzetiségi kérdésről szólottak és zord rendőri hangnemben tett magyarázgatások után sub rosa 100,000 leies büntetés és egyéb következmények emlegetésével figyelmeztettek a feleket, hogy „való adatokat" irjanak be a „Népi eredet" rovatába. Ez politikai cél szolgálatában áll s az a teljesen páratlan körülmény is, hogy „Az anyanyelv rovata" hiányzik a számlálási ivekről

Ez a világ első népszámlálása — irják a magyar lapok — amely mindenre kiváncsi, csak a lakosság anyanyelvére nem,

hanem ehelyett az „etnikai eredet" problémáját hozza. Ugyanezt a politikai célt igazolja az is, hogy a népszámlálási lapokat csak román nyelven lehet kiállitani.

200.000 pezetta a mexikói vonatrablók zsákmánya

Newyork, április 22. Mexikóból érkező jelentések szerint a guadalajara—mexikói gyorsvonat ellen elkövetett merénylet alkalmából

a banditák egy amerikai állampolgárt is lemeszároltak.

Azok a hirek, hogy a rablótámadásnál egy angol családot is megöltek volna, nem bizonyultak valóknak. A család tegnap este megérkezett Mexikóba s ugy a szülők, mint két gyermekük sértetlenek. A banditák egyébként nagyszerü zsákmányt harácsoltak, tekintettel arra, hogy

a gyorsvonaton nagyobb aranyszállitmányokat vittek Mexikoba, amelyet a Bank of Montreal küldött a Mexikói Nemzeti Banknak. Az aranyszállitmány 200.000 aranypazetából állott.

Mexikó City, április 22. A tegnapelőtti vonatrablás szinhelyére kiküldött kormánycsapatok parancsnoka jelenti, hogy a kirabolt vonat több utasát élve találta meg, de azok,

akik megmenekültek, vagy rendkivül sulyosan sebesült állapotban vannak, vagy pedig megőrültek.

Többen a katonai csapat megérkeztekor őrült örömkiáltásokban törtek ki. Egy férfiutas, akinek végig kellett néznie, amint több családtagját legyilkolják nevető őrületbe esett. A katonaság a halott áldozatokat azonnal eltemette.

Ujra megvizsgálják Keglevich grófné elmeállapotát

Budapest, április 22. Ismeretes, hogy Keglevich Pálné grófnét és társait az ügyészség letartóztatta, mert első férjének nevére váltót hamisitott. Keglevichné védői a grófné szabadlábrahelyezését kérték azzal, hogy beszámithatatlan és tettestársai csábitották arra. Németh Odön dr., Pakody Aurél dr. és Pándy Kálmán dr. törvényszéki orvosszakértők meg is állapitották, hogy a grófné büntetőjogilag teljesen beszámithatatlan és felelősségre nem vonható. Az ügyészség azonban az igazságügyi orvosi tanácshoz fellebezett és ennek a vizsgálata szerint a grófné teljes beszámithatatlansága nem mondható ki. Keglevich Pál grófné — hangzik a vélemény —

veleszületett hisztériás lényéből és értelmi inferioritásából kitolyólag követte el a büncselekményt és az igazságügyi orvosi tanács csak akkor tudna végleges véleményt adni, ha közvetlenül vizsgálhatná meg őt.

Az ügyészség elnöke erre intézkedett, hogy az igazságügyi tanács referense, Oláh Gusztav dr., a lipótmezei elmegyógyintézet nyugalmazott igazgatója megvizsgálhassa a grófnét. Bárdos György dr. a grófné ügyvédje felkereste Auer György dr. királyi ügyészt és kérte a grófné szabadlábra helyezését, de a királyi ügyész kijelentette, hogy amig az orvosi tanács pótvéleménye a személyes vizsgálat alapján meg nem érkezik, Keglevichnét nem lehet szabadlábra bocsátani.

A szombati rádió

11.00 Budapest (555.6): Zongorahangverseny.
Bécs (517.2): Szimfónikus zene.
11.30 Königsberg (329.7): Hangverseny.
12.00 Daventry (1600): Kamarakvartett.
Lipcse (365.8): Hangverseny.
12.30 Hamburg (394.7): Hangverseny.
1.05 Langenberg (468.8): Uj zenemüvek.
4.00 Boroszló (322.6): Hangverseny. Grác (357.1): A. Gratl Az agglegényadó cimü bohózata.
4.15 Bécs (517.2): Hangverseny. Hannover (297): Vidám hétvégi kabaré. Kiel (254.2): Vidám dalok.
4.30 Berlin (517.2): München (535.7): Kamarzene. Frankfurt (428.6), Lipcse (365.8): Hangverseny.
5.00 Budapest (555.6): Idő- és vizállásjelentés, utána az Operaház karmarazenekarának hangversenye. Hamburg (394.7), Prága (348.9): Hangverseny.

Penzügyi pánik Japánban

London, április 22. A japáni bankbukásokról szóló hirek ma is aggasztók. Az uj kormány csütörtökön este tárgyalásokat kezdett a nagy pénzintézetekkel és egész éjszaka tanácskozott, hogy a bankokat megnyerje egy közos segitő akció számára, de mivel Thashisava pénzügyminiszter fáradozásai kudarcot vallottak, még éjszaka rendeletet bocsátott ki, hogy

péntek és szombat rendkivüli bankünnepnek tekintendő, minden pénzintézet, magánbank, takarékpénztár és szövetkezet zárva tartandó.

Egyidejüleg a kormány egy gazdasági szükségrendeletet dolgozott ki, amely pénteken délitől számitott 21 napi moratóriumot állapit meg.

Tokio, április 22. A bankbukások tovább tartanak és a jelek szerint példátlan méreteket öltenek. Néhány nap alatt

a tizenötödik bank volt kénytelen fizetéseit beszüntetni.

A nemzeti bank 100 millió yent bocsát a szilárdan álló bankok rendelkezésére, hogy ezzel a bukás megelőzésén, illetve szanálásán segitsen. A vidékről érkező hirek szerint a betevők mindenfelé tömegesen szedik ki betétjeiket.

Tegnap este 7 tonnányi bankjegyet szállitott a nemzeti bank az ország különböző részeibe, hogy a fizetéseket lehetővé tegye. A legtöbb helyre különvonat viszi a bankjegyeket.

Tokio, április 22. A sorozatos bankösszeomlások által előidézett pénzügyi pánik hatása alatt tegnap este összeült a titkos államtanács s

általános moratórium kihirdetését határozta el.

Az államtanács ezenkivül elrendelte a parlament rendkivüli ülésének haladéktalan összehivását, hogy törvényhozási uton intézkedjek a pénzügyi krizis által előidézett gazdasági pánik lecsillapitása ügyében. A kormány addig is, amig a parlament összeül

nagyobb összeget utalt át a csődbejutott Nobiesse-banknak

és tegnap este külön futár indult el Tokióból egy nagyobb bankjegyszállitmánnyal Osakába, hogy lehetővé tegye a banknak a legsürgősebb kifizetések teljesitését. Beavatott pénzügyi körök véleménye szerint a kormány közel egymilliárd yent forditott a csődbejutott bankak támogatására.

HIREK

Tisza-emléklakoma

Budapest, április 22. Rendkivül fényes ünnepségek között folyt le a Tisza István serleglakoma a Hungária-szálló termeiben. A közélet kiváló reprezentánsai vettek részt az ünnepségen, hogy áldozzanak Tisza István gróf emlékének, a hagyományos Tisza-serleglakoman, amelyet minden év április 22-én, Tisza István gróf születése napján tartanak.

Félkilenckor érkezett Bethlen miniszterelnök, előzőleg a kormány tagjai közül Mayer János, Walkó Lajos, Bud János, Szcitovszky Béla, később Zsitvay Tibor, a képviselőház elnöke.

Háromnegyed kilenckor érkezett József főherceg Fábry alezredes kiséretében, majd közvetlen utána Vass József, továbbá gróf Klebelsberg Kuno, Pesthy Pál, igen sok képviselő, felsőházi tag.

A vendégek teljes diszben, rendjelekkel diszitve jelentek. A második fogás után Beőthy László vbt. a Tisza-serleggel kezében mondott beszédet.

Az ünnepség után a jelenlevők hosszan ünnepelték Bethlen miniszterelnököt.

A főherceg és a kormány tagjainak távozása után az ünnepi közönség még sokáig maradt együtt a legjobb hangulatban.

—

— **Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban.** A Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Márki Kálmán, délelőtt 11 órakor Madar Zoltán, délelőtt 12 órakor levente ifj. istentisztelet prédikál és urvacsorát oszt Mezey Béla, délután 5 órakor Bagdy Dániel, a Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 5 órakor Barabás Samu, az Árpád téri templomban délelőtt 10 óraokr Molnár Ferenc, délután 3 órakor Kovács Pál, az ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Nagy Sándor, a Homokkertben délelőtt 10 órakor Zámbory Sándor, a kollégiumi Oratóriumban délelőtt 10 órakor Kovács János, Pallagon levente ifjusági istentiszteletet tart Kustár Dániel, a vagongyárban szombat délután 3 órakor Uray Sándor.

— **Erdős Károly dr. egyetemi magántanár.** Budapestről jelentik jelentik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Erdős Károly debreceni lelkeszképzőintézeti igazgatónak a Tisza István tudományegyetem református hittudományi karán az egyháztörténelemnek az egyetemes egyháztörténelemre és rokontudományaira kiterjedő szakcsoportjából egyetemi magántanárra történt képesitését jóváhagyólag tudomásul vette és e minőségben megerősitette.

— **Mesedélután.** Az Iparoskör vasárnapi mesedelutánjának előzetes munkalatai már nagyban folynak s a rendezőség mindent elkövet, hogy kedves, felejthetetlen délutánt szerezzen a gyermekeknek. Lesz zeneszám, szavalat, „nagymama meséi", szépségverseny (virággal), babatánc, elokép. A mesedelutánra, mely az Ipartestületben lesz, belépti dij nincs, csupán a müsor megváltása kötelező, melynek ára 40 fillér. A terem fütve lesz.

— **Eljegyzés.** Katz Jolánkát Debrecenből eljegyezte dr. Fried Emánuel orvos, belgyógyász Nagyváradról. Minden külön értesités helyett.

— **A plébános rágalmazási pöre volt gazdasszonya ellen.** Szegedről jelentik: Egy szegedkörnyéki kis falu plébánosa feljelentette volt gazdasszonyát rágalmazás miatt; tegnap tárgyalta az ügyet a szegedi járásbiróságon Kaday járásbiró. A plébános néhány évvel ezelőtt Heves megyében működött, később Szeged környékén kapott plébániát. Régi gazdasszonya, aki Hevesben szolgált nála, nemsokára feltünt a Szeged környéki faluban, a plébános azonban nem engedte be házába. A volt gazdasszony erre különböző rágalmakat terjesztett a faluban a plébánosról. Többek között azt hangoztatva, hogy évekkel ezelőtt gyermeke született és mivel a plébános nem akart tudni róla, keresetet inditott ellene tartásdij fizetéséért. A plébános feljelentésében visszautasitotta a rágalmakat, a járásbirósági tárgyaláson pedig a volt gazdasszony bocsánatot kért a plébánostól, aki erre visszavonta a feljelentését, mire a biróság megszüntette az eljárást a volt gazdasszony ellen.

— **Eljegyzés.** Neumann Rózsika (Debrecen) és Róth Lajos (Kisvárda) Debrecen jegyesek. Minden külön értesités helyett.

— **A Debreceni Keresztyén Ifjusági Egyesület** által május hó 8-án rendezendő „Anyák napjá"nak az előkészitésére értekezlet lesz, április 23-án délután 4 órakor az egyház tanácstermében.

— **Halálozás.** Boross Jánosné Farkas Zsuzsánna, Boross János nyirbalkányi tekintélyes iparos neje tegnap hosszas szenvedés után 74 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután lesz. Az elhunytat nagysámu családja gyászolja. Halála széles körben keltett mély részvétet.

— **Halottrablással vádolják a temesvári községi temetkezési intézet igazgatóját.** Temesvárról jelentik: Joncscu Petre bukaresti miniszteri vezérfelügyelő tegnap Temesvárra érkezett és megkezdte a vizsgálatot abban a szenzációs feljelentés ügyében, amelyben azzal vádolják Sebes Bélát, a temesvári községi temetkezési intézet igazgatóját, hogy büntársával, Tarró Kálmán tisztviselővel együtt minden hivatalos meghatalmazás nélkül több holttestet kiásott a temesvári temetőben s aztán kifosztotta a sirokat. Ezenkivül a temető fakeresztjeit tüzelőfának használta fel, a márvány siremlékeket pedig épitészeknek és kőfaragóknak adta el. A feljelentés szerint az igazgató érdekeltségi kapcsolatban volt Georgevici Lucian volt liberálispárti polgármesterrel, jelenlegi temesvári ügyvéddel s igy folytathatta üzelmeit. A megindult vizsgálat eredményét különös érdeklődéssel várja az egész Bánság.

— **A Kékosz. debreceni csoportja** e hó 24-en, délután 3 órakor a Royal-klubhelyiségben rendkivüli közgyülest tart, melynek tárgya az üresedésben levő 6 vezetőségi hely betöltése. Felkéretnek a tagtársak, hogy ott megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— **Vöröskeresztes kinevezések.** Mint a hivatalos lap közli, gróf Szechenyi Emil b. t. t. a Magyar Vöröskereszt Egylet elnöke a hajdumegyei ifjusági vöröskereszt kerület csoportvezetői közül elismeresként a következő tanár, tanárnő, tanitó és tanitónőket vöröskereszt helyi megbizottakká nevezte ki: u. m. Benedek Ákos, Várady József, Jakab M. Ilona, György József, Bánki Gábor, Bankine Horváth Margit, Erdő Sándor, K. Nagy Erzsébet, Tóth Miklós, Ráthonyi Lajos igazgató, Kincs Ida, Kiss Lajos, Varga Géza, Hálo Sándor, Mária Everiszta, Böszörményiné Viola Julia, Csathó Mária, Nánay Béláné, Mátyás József, Gíday András és Alberti Nándor cserkészparancsnokot.

— **Térzene.** A honvédzenekar vasárnap délután fél 1 órától fél 2 oráig az Arany Bika-szálló terrasszán a következő müsorral sétahangversenyt tart: 1. Hamburgi mazur, Granado. 2. Az aranymüves kalapácsa. Jellem darab, Enlenberg. 3. Koncert nyitány, Balze 4. Szivek és virágok. Jellem darab. Czibulka. 5. Készletek a Marica grófnő operettből. Kálmán.

— **Az asztalos szakosztály** ma, szombaton este 7 órakor tartja ülését az ipartestületben, amikor is szakosztályi elnököt, alelnököt, jegyzőt, pénztárnokot, ellenőrt, valamint a választmányt választják meg. Ez ülésre azzal a figyelmeztetessel hivjuk meg ezuton is a tagokat, hogy amennyiben az ülés határozatképes nem lenne, a választás minden ujabb meghirdetés és meghivás nélkül meg fog ejtetni e hó 26-án (kedden) este fél 7 órakor. Ipartestület.

— **Száraz, enyhe idő.** A Meteorológiai Intézet jelenti: A depresszió, mely tegnap keleten erősen sülyesztette a légnyomást, gyorsan továbbvonult, ugyhogy a délnyugati nagy légnyomás ismét előtérbe léphet. Izland felől uj depresszió nyomul előre, amely Angliában erősen fogja éreztetni hatását. A felmelegedés a kontinensen elég nagy. Az elvonult depresszió csak Lengyelországban okozott nagyobb lehülést. Hazánkban az idő szeles és igen enyhe volt. A hőmérséklet általánosan a 20 fok Celsius fölé emelkedett. Keszthelyen 24 fok Celsiust mutatott a hőmérő. A lecsapódások csak jelentéktelenek voltak. Jóslat: Változékony, de inkább száraz idő, lényegtelen hőváltozással.

— **Születések.** A debreceni anyakönyvi hivatalnál a következő születéseket jelentették be: Szabó Bertalan malommunkás, fiu János, Varga Vilmos cipész, leány Mária, Urbán András földmüves, fiu Mihály, Gál Endre könyvelő, fiu Endre, Dobi József kisbirtokos, leány Eszter, Mészáros Mihály bádogos, fiu László, Basch Miksa kereskedő, leány Éva. Schneweisz Ferenc textilgyári üzemvezető, fiu Heinz, Vincze András földm., leány Margit, Nábrády István honvédszakaszvezető, leány Irén, Gombos András kereskedősegéd, fiu Zoltán, Busi András kisbirtokos, fiu Mihály.

— **Halálozások.** A debreceni anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: özv. Sztankay Lajosné ref. 49 éves, Farkas József ref. 2 éves, Egri Józsefné ref. 23 éves, Cséke András ref. 69 éves, Nemes Andrásné ref. 55 éves.

— **Ábrahám István udvari fényképész kéri a n. é. közönséget kirakatainak megtekintésére. Volt Kozmann-műterem.**

— **Kivitelben elsőrangu,** árban a legolcsóbb Varga fényképész műterme.

— **Legelegánsabb ruhákat** készit Szabó László angol uriszabó, Széchenyi ucca 1.

— **Szőrmeáruk megóvását,** mindenféle téli ruhák gondozását elvállalom. Nagy József szűcsmester, Szent Anna u. 3.

— **Bőröndöt, retikült** csak a készitőnél vegyen. Feuermann bőröndös, Piac ucca 44.

SZINHÁZ

MŰSOR:

SZOMBAT: **Csókról-csókra.** Operett. Bemutató előadás. Bérletszünet.

VASÁRNAP délután: **Nem nősülök.** Vigjáték. Este: **Csókról csókra.** Operett. Bérletszünet.

HÉTFŐ: **Csókról csókra.** Operett. A. bérlet.

—

A szinházi iroda hirei.

Ma, szombaton nyolckor:

CSÓKRÓL-CSÓKRA

Yvain-nek, a **Cserebere** komponistájának slágere. Főszereplők: Gilberte — Kolbay, Poumaillac — Halasi, Huguette — Szilágyi, Foinné — Halasiné, Thomson — Szigeti Jenő, Valandrey — Antók, Charley — Károlyi, Faradel — Tamás. Rendező **Remete.** Karnagy: **Szathmáry.**

Csókról-csókra slágerszámai: A véleményem. Dal az ifjuságról. Énekli Halasi Mariska. Jobb ma egy pengő. Antók—Kolbay. Amit a kulcslyuk mesél. Énekli: Halasiné. Dal a táncról. Szilágyi Marcsa—Tamás. Iyone my own Iyone... Énekli: Szigeti Jenő. Disztér száz, finom uri ház. Éneklik mindnyájan.

Ifjuságí előadások!

Szerdán és csütörtökön délután:

JEDERMANN

(Akárki)

—

Mozgószinházak:

Szombattól:

APOLLO: Két sláger egy előadásban! I. Nehéz a levegőből élni, vigjáték attrakció 7 felvonásban. A tévedés okozta helyzetek mindig a legtöbb komikummal birnak. A hir téveszti meg egy kisebb város közönségét is és mintegy ráerőszakolja a főszereplőre, hogy ő dollármilliomos. E helyzetet akarva-nemakarva kell megjátszania, amiből a leglehetetlenebb dolgok sülnek ki, folytonos nevetésben tartván a közönséget. Ezt követi: Az álarcos kapitány (Az ördöngös Kanson) szinmü 7 felvonásban, a főszerepekben Richard Barthelmes és Dorothy Mackail.

VIGSZINHÁZ: Világattrakció! Valentino legutolsó filmje: A seik fia, napkeleti történet 9 felvonásban. Valentino neve nem frázis, amikor mondjuk, hogy fogalom a filmjáték terén. Az esztétikai szépnek a fogalma, a férfiszépségért lelkesülők szemeiben. A seik fia Valentinonak utolsó filmje. Ebben szinte felülmulja őt játszótársa: Bánky Vilma, aki megdöbbentő erővel fejezi ki nehéz szerepének minden mozzanatát. Megelőzi: A tenger árvái cimü mozgalmas drámai játék.

URANIA: Két sláger egy előadásban: Farsangi mámor (A karnevál hercege), szinmü 7 felvonásban. — A könnyü operettszerü mesék romantikus személyesitője Harry Liedtke, aki e téren a legelső filmmüvészek egyike Megelőzi: A néma lovas, cowboy történet 5 fejezetben, amelynek sikerét biztositja a főszreplő Fred Thomson.

METEORBAN vasárnap: „Az éjféli ciklon", kanadai történet 7 felvonásban, Jack Holt-tal a főszerepben. És a kitünő kisérő müsor. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

SPORT

A Budapest—Kelet mérkőzés előkészületei

Tegnapi számunkban közöltük, hogy a serlegdöntő ügyében megegyezés jött létre a BLSz és a KLSz között, amely szerint a mérkőzést Debrecenben játszák le május 1-én. A terminus anyagi szempontból nem kedvező, mert ugyanakkor vásár lesz Debrecenben, amely a bevétel nagyságát károsan fogja befolyásolni.

Dr. Kupinszky Sándor alszövetségi kapitány már kiszemelte a válogatott játékosokat és a csapat előreláthatólag igy fog felállani: Milotay NyTVE—Pálinkás DVSC, Bertalan BUSE—Szlamek DVSC, Fried DKASE, Sipos Ny. TVE—Kántor DVSC, Arthaber NyKISE, Bobák DVSC, Schreiber BUSE, Kurz NyTVE.

A Turul SE felkéri játékasait és tagjait, hogy szombat este 7 órakor a szokott helyen tartandó szakosztályi ülésen jelenjenek meg.

A DTE ifjusági csapata vasárnap Derecskén játszik és a vezetőség felkéri a játékosokat, hogy vasárnap délelőtt 9 órakor a pályaudvaron jelenjenek meg.

KÖZGAZDASÁG

Nagy áremelkedések voltak ma a gabonatőzsdén

Buza: Május 32.80, 32.82, 32.84, 32.86, 32.90; zárlat 32.86—32.88. Október 28.82, 28.84, 28.80, 28.88; zárlat26.86—26.88. Rozs: Aprilis 28.04, 28.20; zárlat 28.30—28.34. Május 28.08, 28.06, 28.10, 28.16; zárlat 28.10—28.14. Október 22.54 22.52, 22.50, 22.48, 22.40, 22.50, 22.52, 22.56, 22.60, 22.62; zárlat 22.58—22.60.

Készáruüzlet hivatalos jegyzései: Buza: Tiszai 75 kg-os 32.90—33.20, 76 kg-os 33.40—33.70, 77 kg-os 33.80—34.10, 78 kg-os 34.10—34.40. Felsőtiszai 75 kg-os 32.80—33.10, 76 kg-os 33.30—33.60, 77 kg-os 33.70—34.00, 78 kg-os 34.00—34.30. Pestvidéki rozs 27.70—27.80, Egyéb rozs 27.60—27.70. Takarmányárpa I. 23.30—24.00. Takarmány árpa II. 22.80—23.20, Felsőmagyarországi sörárpa 26.00—27.00. Egyéb sörárpa 25.00—26.00. Tengeri 20.30—20.50. Zab I. 22.40—22.80, Zab II. 22.20—22.60, Korpa 18.50—18.70.

Valutaárfolyamok: Angol font 27.81—27.97, Belga leger 79.60—79.90, Cseh korona 16.93—17.01, 10.03—10.09, Dollár 572.60—575.— Dán korona 152.70—153.35, Dinár Francia frank 22.60—2290, Hollandi forint 229—230.—, Lengyel zloty 63.50—65.—, Leu 3.65—3.80, Lira 29.15—29.60, Német márka 135.65—136.15, Osztrák schilling 80.425—80.775, Norvég korona 148.40—149.05, Svájci frank 110.10—110.50, Svéd korona 153.30—153.95.

Frencvárosi sertésvásár. Maradvány 632, felhajtás 707 ,eladatott 320. Árak: könnyü 148—174, nehéz 174—184.

531—1927. vh.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbiróságnak 1925. Pk. 19442. sz. végzése folytán dr. Freund Jenő ügyvéd által képviselt Schuschitzky János és tsa debreceni cég javára 303 P. 88 fill. tőke, ennek 1924. márc. 8-tól járó 1½% havi kamatai, 217 P. 10 fill. eddigi, a lenti és a még felmerülendő költségekből és járulékaiból álló követelésének behajtása végett — eddig fizetett összeg betudásával — alperes debreceni lakos ellen **1927. évi április hó 26. napján délután 5 órakor** Debrecenben Ujvárosi ut 9. sz., folytatva Ujvárosi ut 5. és Pesti ucca 2. sz. alatt a debreceni kir. törvényszék 1924. P. 1783—4. sz. végzése alapján az 1925. Pk. 14886. sz. végreh. jkönyvben 2—9. t. a. az 1925. Pk. 20498. sz. végreh. jkönyvben 1—4, 6—8. t. a. le- és felülfoglalt s 2283 P. 20 fillérre becsült pénzszekrény, irógép, szőllőprés és egyebekből álló ingóságok nyilvános birói árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is eladatnak.

Kelt Debrecen, 1927. április hó 3.

Lőrincz Endre
kir. bir. végrehajtó.

Shell a vezető világmárka

Mezőgazdasági célra szállitunk:

Kincstár kedvezményes

Shell-petroleumot
Shell-benzint
Shell-gázolajat

eredeti gyári árban.

Raktáron tartunk:

Shell-traktorolajat
Shell-autóolajat
Shell-autobenzint
Shell-kenőolajat

eredeti ólomzárolt Shell-hordókban és kannákban.

A Shell Kőolaj RT.
debreceni kirendeltsége
Plac-u. 38. — Telefon 15-11.

Pézsmapocok

patkány és egérkirtáshoz a legmegbizhatóbb szer a

RATOPAX.

!! Háziállatokra ártalmatlan !!

Kapható minden gyógyszertárban.

Molykár ellen

téli ruhák gondozását felelősséggel, jutányos ár mellett vállalok.

Adler szücs
Batthyány ucca 2. szám.

Vangor Antal
épület- és bútoraszt. tos
CSAPÓ-UTCA 9.
Kész hálószoba és konyhaberendezés raktáron.

Metsző ollók,
permetezők és alkatrészek, mezőgazdasági cikkek
Kovács Gyula
vasüzletében, Bika mellett sarkon, Ferenc József-u. 17.

MEGHIVÓ.

A FELSŐTISZAI GABONA ÉS ÁRUKERESKEDELMI R.-T.

1927. évi április hó 30-án délelőtt 11 órakor Debrecenben (Hunyadi ucca 24., I. em.) tartandó

RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az alapszabályok 8. és 27. §-ainak módositása.
2. Az alaptőkének K 100.000,000-ról P 8,000-ről K 625.000,000-ra P 50,000-re való felemelése.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, az 1926. évi mérleg megállapitása, határozat a nyereség felosztása és az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény megadása iránt.
4. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság díjazása tárgyában.

Az alapszabályok 8. §-a értelmében a közgyülésen résztvehet és szavazatra jogositva van minden részvényes, aki a közgyülés megtartására kitüzött határidő előtt a r.-t. pénztáránál részvényeit szelvényekkel együtt lelétbe helyezi. Minden egyes részvény 1—1 szavazatra jogosit.

Az igazgatóság.

Vagyonmérleg 1926 december 31-én.

Vagyon: Pénztár 43.656,067.— K, 3,492.48 P; Berendezés 6.497,500.— K, 519.80 P; Adósok 538.720,554.— K, 43,097.65 P; Aru 1,353.741,480.— K, 108,299.32 P; Összesen: 1,942.615,601.— K, 155,409.25 P.

Teher: Részvénytőke 100.000,000 K, 8,000.— P; Tartalékok 3.600,000.— K, 288.— P; Hitelezők 1,014.950,163.— K, 81,196.01 P; Bankhitel 321.000,000 K, 25,680.— P; Arulombard 494.775,000.— K, 39,582.— P; Nyereség 8.290,438.— K, 663.24 P; Összesen: 1,942.615,601.— K, 155,409.25 P.

Veszteség- és nyereség-számla 1926 december 31-én.

Tartozik: Adók és illetékek 24.997,125.— K, 1,999.77 P; Jutalék és költség 147.310,327.— K, 11,784.83 P; Kamat 29.170,388.— K, 2,333.63 P; Tiszti fizetés 113.250,000.— K, 9,060.— P; Nyereség 8.290,438.— K, 663.24 P; Összesen: 323.018,278.— K, 25,841.47 P.

Követel: Nyereményáthozat 13,877.— K, 1.11 P; Arun elért nyereség 323.004,401.— K, 25,840.36 P; Összesen: 323.018.278.— K, 25,841.47 P.

Az igazgatóság.

Megvizsgálta és rendbenlevőnek találta

a Felügyelő-bizottság.

Récsey éttermei Csapó-u. 65.

Naponta frissen csapolt **sör.**

Kitünő fajborok, zóna reggeli, állandóan hideg és meleg konyha.

A Magyari bandából kivált tagok **Benczi Orbán** vezetése alatt **minden este muzsikálnak.**

A nagyközönség szives támogatását kérem **Récsey Lajos vendéglős.**

Értesitem a n. é. közönséget, hogy **lisztüzletemet** Nyugati ucca 42. szám alól **Csapó utca iparostanoc palotába helyeztem át,** hol elsőrendü **KÖRNER-MALMI LISZTTEL** állok a tisztelt vevőim rendelkezésére legolcsóbb napi árban, kicsinyben és nagyban.

Tisztelettel **Terner Béla.**

E héten nagy selyemvásár!!

Köpeny-, ruha-, nyers- és béléss-selymek árusitása eddig még nem létezett reklámárakban

Korvin Áruház Farkas László és Társa

nőidivat- és konfekció áruházában, Ferenc József ut 65. sz.

Ezt a könyvet mindenkinek el kell olvasni!

A huszadik század házaséletének válságai!

GRÓF HERMANN KEYSERLING

KÖNYV A HÁZASSÁGRÓL

A házasság mai problémái

Forditotta: DR. FÜLÖP ZSIGMOND

Monumentális munka — Huszonnégy világhirü szerző alkotása

Biztos utmutató mindenki számára a házasság mai válságában

A „KÖNYV A HÁZASSÁGRÓL" IRÓI:

Gróf Hermann Keyserling: A házassági probléma helyes beállitása
A. W. Nieuwenhuis: A házasság keletkezése
Leo Frobenius: Házasság és anyajog
Rabindranath Tagore: A hindu házassági ideál
Richard Wilhelm: A kinai házasság
Gróf Paul Thun-Hohenstein: A rangházasság
Paul Ernst: Házasság és proletárizálódás
Ricarda Huch: Romantikus házasság
Jacob Wassermann: Polgári házasság
Marta Karlweiss: A házasság és az átalakult nő
Beatrice M. Hinkle: A házasság Amerikában
Thomas Mann: Az átalakuló házasság
Báró Leonie Ungern-Sternberg: A jövő házassága
Gróf Hermann Keyserling: A helyes párválasztás
Ernst Kretschmer: A testi lelki összhang a házasságban
Alfred Adler: A házasság mint közösségi feladat
Havelock Ellis: A szerelem mint müvészet
Mechtilde Lichnowsky: A házasság mint müalkotás
Paul Dahlke: A házasság mint bilincs
Mathilde von Kemnitz: A házasság mint teljesedés
Alphonse Maeder: Házasság és önfejlődés
Leo Baeck: A házasság mint titok és parancs
Joseph Bernhart: A házasság mint szentség

Ime, három világrész legkiválóbb irói, gondolkodói és költői mondják el véleményüket arról a társadalmi intézményről, a házasságról, melynek alapjában való megrendülése okozza a napról napra olvasott, vagy titokban lefolyó sok véres családi tragédiát és botrányos válópert. Korunkban majdnem mindenki számára problémává válik a házasság és többé-kevésbé sulyos konfliktusokhoz vezet. Éppen ezért minden kulturembernek el kell olvasnia ezt a könyvet: a még csak ezután házasulandó fiatalok nak azért, hogy a könyvből kapott helyes irányitás alapján a lehetőségig megelőzzék a későbbi konfliktusokat, a már házasoknak pedig azért, hogy megértsék a saját házasságuknak eddig érthetetlen problémáit, hogy tisztába jöjjenek azzal, **hogy a házasság nem csupán egyszerü nemi és gazdasági együttélés,** hanem más igen fontos szempontjai és kellékei is vannak, melyeknek kellő figyelembe vétele megakadályozhatja a sok vaktában való házasodást, de a sok könnyelmü válást is.

Ára: 20 pengő

Kapható:

Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében

Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatják!

Szőnyegek, függönyök, teritők, futók

stb. óriási választékban

Horn és Erdélyi cégnél DEBRECEN, Kossuth-u. 19

a Csokonai-szinházzal szemben. — **Szolid árak!**

BÉSZLER ÉS DÁVID VASKERESKEDÉS

A KOSSUTH-SZOBOR MELLETT

Vasáruk — Háztartási cikkek — Szerszámok

Nagy választék! Olcsó árak!

Tavaszra

megérkeztek a legujabb bőr- és szövött keztyük

Schön Sándornál

Debrecen, Piac-u. 14. (Csapó-u. sarok.)

Telefon 11-55.

Schiffer József

üvegcsiszolda- és tükörgyártási telepe

Csapó-utca 19.

GYENES ANTAL

központi fütés, vizvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalata

DEBRECEN, ARANY JÁNOS UCCA 27.

TELEFON 9-37.

Mintaraktár vételkényszer nélkül is bármikor megtekinthető.

MEGJELENT

a

RÉVAI NAGY LEXIKONA

XX-IK (BEFEJEZŐ) KÖTETE

Ára egész vászon diszkötésben:

Pengő 34·—

Kapható

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT.

könyvkereskedésben.

Telefon 54.

Legolcsóbban

FEST, TISZTIT

Weisz,

Arany János-utca 9.

Gyász esetén 24 óra alatt.

TALIZMÁN

SÓSBORSZESZ

ÜDIT, ERŐSIT, FIATALIT

Gyártja: **Dr. SZELÉNYI ÁRPÁD** vegyészeti gyára, **Debrecen.**

Kiváló háziszer szesz és menthol tartalmánál fogva használható **bőrápoló** (kozmetikai) szernek. — Egy kávéskanállal a mosdóvizbe, néhány kanállal a fürdővizbe téve üditően hat. Vizzel higitva **borotválás** után az arcbőr lemosására, továbbá a fejbőr és a fáradt testrészek bedörzsölésére kiválóan alkalmazható. Munkások, **katonák,** sportemberek nélkülözhetetlen izomerősitő szere.

Kapható mindenütt.

APRÓ HIRDETÉSEK.

VÉTEL

Megvételre
keresek a városban jókarban levő egyszerübb kis házat. Cimeket a Független Ujság kiadóhivatalába (Piac u. 49.) kérem bejelenteni. 3543

Kutyát,
tanyára való házőrzőt, keresek megvételre. Engel, Werbőczi ucca 3. 4048

Iparosok figyelmébe!
Mindenféle kész, haszonra való vasak legolcsóbban kaphatók. — Rezet, ólmot, cinket, ócska vasat legmagasabb árban veszek. Würdiger, Késes ucca 90. 431

ELADÁS

CSÉPLŐGARNITURA
rendkivül olcsó árban azonnal eladó. Közraktár, Hid ucca 16., — Telefon 58. 134

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE is Mándokinál, Arany János ucca 13. 284

Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját készitésü butorait. 306

Cementlapok,
betoncsövek, kutgyürük legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárában, Debrecen, Hatvan-u. 7. 452

Angol
férfi és női szövetek leszállitott árban hitelképeseknek részletre Weisz Ignácnál, Piac 73. 303

WIRTH ZONGORA,
alkalmi vétel, eladó. Schmidt zongoraraktárában. 4039

Jégszekrény,
jókarban levő, eladó. Csapó ucca 59. 4034

Kiadó
műhelynek betonirozott pince. — Deák Ferenc u. 6. 4047

Perzsaszőnyeget
kéz alatt vennék. Cím a kiadóban 3965

Sirkövek
műkőből, terméskőből olcsón kaphatók Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő ucca 2. 388

Ha jót akar akár áruban, akár anyagban, vagy munkában, legjobb és legolcsóbban kapja a 27 év óta fennálló Földvári-féle debreceni Első Elektrotechnikai gyárban, Széchenyi-ucca 55. szám Telefon 168.

Eladó
jókarban levő ház, beköltözhető, van rajta 3 szoba, 2 konyha, elkeritett baromfiudvar, tyukólak, fáskamarák, szivattyus kut és gyümölcsfák, 375 négyszögöl földdel. Értekezni a helyszinen: Tócóskert, Faiskola ucca 7/g. Özv. Polgáriné. 3876

Uri szoba
berendezés, kiállitáson első diijal kitüntetve, eladó. Lusztig Ernő asztalosmester, Deák Ferenc ucca 10. 1327

TÜZIFA
és szén legelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tüzifa behozatali rt. Telefon 12-50. és 10-93. 388

Mész,
darabos és oltott, cement és mindennemü épitkezési anyagok, tüzifa, hasábban, apritottan a legszolidabb kiszolgálásban kapható. — Fischer Béla, Hatvan ucca 64. 440

Eladó
ócska fedéllemez. Epreskert ucca 27. 3980

Király kávéi
mégis a legjobbak! Aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható. Dégenfeld tér 11. sz. 217

Eladók
hálószobák, könyvszekrény, konyhaszekrény, szalongarnitura, diványok, hencserek. Széchenyi ucca 8., Szentpétery. 114

Gyenge
tavaszi turó kapható Turóüzemben, Darabos u. 20. Telefon 668. 233

Női és férfi
divatkalapok a legjutányosabban beszerezhetők M. Nagy Mihály kalaposnál, Szinház-átjáró. Alakitások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 438

Siremlékek
már 40 pengőtől kaphatók. Sirszegélyek, sirboltok legjutányosabb árban. Harkányi Ede szobrász és kőfaragó mesternél, Piac ucca 83. 521

Valódi
angol tavaszi ujdonságok megérkeztek. Hitelképes egyéneknek részletre is. Kupfer, Kistemplombazár. 244

Olcsón
vehet gummitalpu tornacipőt minden szinben Emerich Samu cégnél Csapó ucca 7. 231

Varrógépek,
eredeti Centralbobin. **2.200,000,** tizévi jótállással Molnár Testvéreknél, Nagytemplomnál. Telefon 7-27. Cégre figyelni! 2251

Butorok
egolcsóbb beszerzési helye Hausernél, Simonffy ucca 2/c, városi bérház. 256

Karbolineum
nagy és kis mennyiségben kapható Klein festéküzlet, Arany János ucca 10. (udvarban). 368

Gyógyszertárt
Debrecenben vagy annak közelében
megvételre
keresek. Részletes irásbeli ajánlatokat „Havi forgalma 3—4 ezer pengő" jeligére a kiadóba kérek.

A Hortobágy Műmalom RT.
Böszörményi ut 1. sz. alatti telepén évtizedek óta fenálló lisztüzletben az általánosan elismert jóminőségü liszt, korpa, tengeri, árpa és darák változatlanul állandóan kaphatók. Telefon megrendeléseket bármilyen kis tételben is házhoz szállitunk. Telefon 179.

Kapák,
ásók, fonatok, méhészeti cikkek, műlép kapható Bakos vaskereskedésében, Csapó 86. 305

Parkettfénvesitő
padlólakk különlegességek, kályha ezüst, zomáclakkok minden szinben kapható Klein Vilmos festéküzletében, Arany János u. 10. (udvar). 363

MÁRVÁNYMOZAIK,
cementlapok, betonáruk, épitési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műkőgyárnál. Fürdő ucca 2. sz. 388

Kalapok
alakitását, tisztitását vállalom. Uj kalapok legszebb modellekben olcsón szerezhetők be Oláh József kalapkereskedőnél, Piac ucca 63. 308

Téglát,
cserepet, meszet, cementet, sódert, stukator nádat legolcsóbban Rosenfeld Kálmánnál kaphat és megrendelhet. Költségvetést személyesen bemutatom. Telep: Salétrom 12. Telefon 674. 297

Varrógépeket
szakszerüen javitanak Molnár Testvérek műszerészek. Telefon 7-27. Nagytemplomnál. — Cégre figyelni! 2252

JÓMINŐSÉGÜ
csertégla és cserép kapható a Tóth és Sebestyén rt. Kishegyesi uti téglagyárából. — Eladása Simonffy ucca 1/a. II. emelet. Telefon 6-10. 388

Kézimunka-
anyagok, fonalak, gépazsurozás, plisszirozás legolcsóbban Szilágyinál, Széchenyi ucca 1. 291

Butorzsinór,
paplangomb Barcza paszományosnál legolcsóbb. Degenfeld tér 3. 229

Különféle
háztartási tárgyak (mosóteknő, sütőteknő, spáizpolc, gyermekszék, gázresó, gyorsfőző, képkeretek, rézüst, petroleumlámpák, zsákok stb.) eladók Zugó ucca 8. szám alatt. 3983

Gyermekdivatházban
Debrecen, Városháza (főkapu mellett) legolcsóbban beszerezhetők: gyermek és babi fehérnemüek, keresztelő párnák és paplanok, meleg babi és játszóruhák, kötények, szvetterek, leányka és fiu szövetruhák, meleg babi kabátkák, sapkák, kalapok.

KERESLET

Egy
megbizható egyén bármily bizalmi állást elvállal. Cim a kiadóban. 3959

Mérlegképes
könyvelő, magyar-német levelező, gyors- és gépiró, kisebb elfoglaltságot keres. Révész, Csillag ucca nyolcvanhét. 4022

Vidéken
jól bevezetett utazót felvesz a cérnagyár. Csapó ucca 58. 4033

Egész évi bért előre fizetve
két magános urinő részére központtól lehetőleg nem távol kiadó lakást keresek 1000—1100 pengő bérért. Leirásos ajánlatot Morvay, Zöldfa ucca 8. szám alá kérek. 4048

Mosni, vasalni
házhoz megyek jutányos árért. — Cim: Bagossyné, Bauer-telep, Bauer ucca 11. 4020

ÜGYES KÉZILEÁNYOK
fölvétetnek. Jelentkezni lehet a Frici kalapszalonban.

Ápolónő,
hosszabb gyakorlattal és jó bizonyitvánnyal beteg mellé ajánlkozik. Cim a kiadóban. 4038

Gyermek sportkocsit
keresek megvételre. Grosz, Kishegyesi ut 3. 4026

Fővárosi
képzett droguista és illatszerész megfelelő elhelyezkedést keres. Értekezni lehet: 6-33: telefonon. 4027

Keresek
két szobából és mellékhelyiségekből álló lakást a Nap, Baross, Hajnal uccán vagy ezek közelében. Vajda, Hatvan ucca 35., I. emelet. 4028

Feltétlen
urinő szobatársnőt keresek. — Arany János u. 54. 4032

Piac uccán
kisebb olcsó üzlethelyiséget keresek. Telefon: 6-33. 4035

VEGYES

Sirkövek,
fejfakövek műkőből és terméskőből legolcsóbban beszerezhetők és megrendelhetők Polgári Lajos, Tócóskert, Faiskola u. 7/g. 3938

500,000
korona ebédkoszt a Goldstein-féle orth. kóser étkezdében, Piac ucca 19. 478

Figyelem!
Csakis az a valódi retorta faszén, amelyik Kaufmann Sándor cimü vignettával van ellátva. Nagyban beszerezhető Csapó ucca 51. alatt. Telefon 14-17. 3670

8 napos
alkalmi vásár női, férfi, és gyermek, valamint luxuscipőkben. — Makói Magyar Áruház, Széchenyi ucca 44. 315

Facementtetők
javitását szakszerüen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 7. 452

Hó- és sárcipőket
villanyerőre berendezett üzemben a legszebben és legolcsóbban javitok. Szander, Deák Ferenc ucca 21. 147

Fényező
segédet és tanulókat alkalmaz — Neuländer kocsigyár, Erzsébet u. 28. 4002

Zsinór,
rojt, harisnyafejelés, szemfelszedés Paszománygyárban, Piac u. 32., udvarban. 570

Ötszobás
lakás fürdőszobával, mellékhelyiségekkel Csapó ucca 56. alatt május elsejére kiadó. Értekezni: dr. Miklósnál, Hunyadi ucca 10. 4031

Kiadó
csinosan butorozott különbejáratu szoba. Piac ucca 40., hátulsó lakás, oldalt. 4036

Különálló
udvarban három száraz, világos, betonozott 25 méteres helyiség (padlással) egyben, esetleg részben mindenféle célra kiadó. — Széchenyi u. 48. 4040

Egy
csinosan butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 44. szám. 4048

Két szoba,
konyha, mellékhelyiséggel, lelépéssel kiadó. Értekezni hétfőn Pásti u. 6., cukrászdában. 4045

Képkeretezés
nagy választékban olcsó árban
Koncznál, Kálvintér.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőségben készit
NEUMANN, Péterfia-utca 19.

Egy szoba
különbejárattal, butorral vagy butor nélkül kiadó. Simonffy ucca 12. 4042

Szépen
butorozott szoba két személy részére, esetleg konyhahasználattal, kiadó. Mester ucca 35. 4044

BUTOROK
beraktározását elvállalja igen olcsó dijak mellett, Közraktár, Hid ucca 16. 228

MODERN
kétszobás lakást a nagyállomás felé való részen lelépéssel május 1-re keresek. Cim a kiadóban. 3754

Lakodalmakat
és házimulatságokat megrendez a Magyarországi Szállodai, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Országos Egyesületének debreceni csoportja, Füvészkert u. 9. Telefon 201. 3956

4 VAGY 5 SZOBÁS
lakást keresek lehetőleg a központon lelépéssel, esetleg cserélés utján. Cim a kiadóban.

KOLLÉGIUM
mellett csinosan butorozott szoba uriembernek vagy fiatal párnak kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 3537

Bérelnék
3 szobás vagy 2 szoba, előszobás családi házat, esetleg kerttel, lehet közeli kertségben is. Cimet és feltételeket a kiadóba kérem. 461

BUTOR
legjobb minőségben, legolcsóbb árban, legkedvezőbb feltételekkel. Szántó Zsigmond, Szinház-átjáró. 468

PIAC UCCÁN
modern 7 szobás lakás május 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 3450

Négyszobás
lakás májusra kiadó. Zugó ucca 8. Grünberger ügyvéd, Piac ucca 58. 4019

Harisnyák
már legolcsóbban csak Guttmann Dávidnál, Csapó ucca 33—35., tanonciskola-épületben. 222

Két
egymásba nyiló csinosan butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Miklós u. 7.

Üzletnek,
műhelynek alkalmas száraz, betonos, világos pincehelyiség uccai lejárattal Csapó ucca 56. alatt május elsejére kiadó. Értekezni: dr. Miklósnál, Hunyadi ucca 10. 4030

Betonos,
száraz, nagy raktárhelyiség kiadó. Miklós ucca 29. 4003

Csinosan
butorozott kétágyas szoba kiadó. Busi u. 17. 3973

Kiadó
Piac ucca 5. szám félemelet május 1-től. Értekezni lehet az üzletben. 4014

FIGYELJEN!
Központon lakik, lakbérnyit megtakarit villanyosnál. Telkemet amortizációval megterhelheti — 99 évig lakhatik — kibérelvén. Csapó u. 19. (tervrajzzal.)

MENEKÜLT ÓRÁS
szakszerüen, meglepő olcsón vállal javitásokat. Rákóczi u. 36. sz.

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai rés vénytársaság könyvnyomdájában, Piac ucca 49. szám.